

Overzicht van stemmingen in de Tweede Kamer

afdeling **Inhoudelijke Ondersteuning**

aan De leden van de vaste commissie voor
Immigratie & Asiel / JBZ-raad

datum 19 juni 2018

Betreffende wetsvoorstel:

34309

Regels met betrekking tot de terugkeer van vreemdelingen en vreemdelingenbewaring
(Wet terugkeer en vreemdelingenbewaring)

Eindstemming wetsvoorstel

Het wetsvoorstel is op 19 juni 2018 aangenomen door de Tweede Kamer.

Voor: SP, PvdA, GroenLinks, PvdD, DENK, D66, VVD, SGP, CDA, ChristenUnie, FvD en 50PLUS.

Tegen: PVV.

De Voorzitter van de Tweede Kamer heeft de Kamer tijdens de regeling van werkzaamheden op 20 juni 2018 medegedeeld dat de fractie van 50PLUS bij de stemmingen op dinsdag 19 juni 2018 over dit voorstel geacht wenst te worden vóór dit wetsvoorstel te hebben gestemd.

Aangenomen en overgenomen amendementen

Artikel 36

17 (Van Toorenburg en Azmani) over de mogelijkheid van verplichte insluiting bij geen deelname aan activiteiten

Dit amendement regelt dat het artikel inzake het beheersregime wordt aangevuld met een bepaling die regelt dat de vreemdeling in het beheersregime die niet wenst deel te nemen aan activiteiten, verplicht kan worden zich op te houden in de gesloten verblijfsruimte. Het

Amendementen zijn in volgorde van stemming - op artikelnummer - weergegeven: allereerst de aangenomen en/of overgenomen amendementen, vervolgens de verworpen of ingetrokken amendementen en tenslotte eventuele moties. Vervangen amendementen zijn d.m.v. een → aangegeven: bijv. 7 → 8 → **20**. Amendement nr. 7 is vervangen door amendement nr. 8, dat op zijn beurt vervangen is door amendement nr. 20. De vette notatie van het stuknummer geeft aan dat dit het definitieve amendement is. De stemmingslijsten worden gemaakt op basis van de ongecorrigeerde draad van de vergadering.

datum 19 juni 2018

blad 2

is niet werkbaar dat grote groepen vreemdelingen in het beheersregime achterblijven op de afdeling met het risico dat daar de orde en veiligheid worden verstoord. Hiermee wordt nadrukkelijk niet beoogd dat vreemdelingen te gemakkelijk worden ingesloten. Het gaat erom dat het personeel onverdeelde aandacht kan besteden aan vreemdelingen die aan activiteiten willen deelnemen. Deze vreemdelingen mogen niet de dupe worden van anderen die zich aan activiteiten onttrekken. Met de insluiting wordt mogelijk het maximaal aantal uren insluiting per dag overschreden, maar bij de belangenafweging moet de orde en veiligheid prioriteit krijgen.

Aangenomen. Voor: 50PLUS, D66, de VVD, de SGP, het CDA, de ChristenUnie, de PVV en FvD.

Artikel 47

16 (Groothuizen en Voordewind) over o.m. beperking visitatie i.v.m. medische toestand

De indieners beogen met dit amendement de mogelijkheid tot visitatie voor de persoon die vanwege zijn medische toestand niet door de röntgenscan kan te beperken. Deze (gedwongen) visitatie zal alleen mogelijk zijn indien dit naar oordeel van de directeur noodzakelijk is in het belang van de handhaving van de orde of veiligheid in de inrichting. Er dient een expliciete afweging te zijn, die tot uitdrukking komt in de beslissing tot het toepassen van de visuele schouw (indien daartoe wordt besloten). De vreemdeling wordt hierover gehoord, de beslissing wordt gemotiveerd en schriftelijk uitgereikt en men kan er beklag tegen instellen. Indieners onderschrijven het uitgangspunt dat handmatig onderzoek alleen in uitzonderlijke situaties zou mogen worden toegepast. Door het informeren van de commissie van toezicht wordt deze in staat gesteld toezicht uit te oefenen op de inzet van deze maatregel.

Aangenomen. Voor: SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD, DENK, 50PLUS, D66, de VVD, de SGP, het CDA en de ChristenUnie.

Artikel 50

15 (Groothuizen en Voordewind) over verkorten verlengingstermijn isolatie en informeren rechtsbijstandverlener

Indieners zijn van mening dat verlenging regelmatig door de directeur van de inrichting moet worden getoetst en een verlengingstermijn van twee weken daarvoor te lang is. Indieners stellen daarom voor deze termijn te stellen op één week. Indieners zijn verder van mening dat het voor de hand ligt de rechtsbijstandverlener van een vreemdeling op de hoogte te stellen van de afzondering en stelt daarom voor deze verplichting op te nemen in het zevende lid.

Aangenomen. Voor: SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD, DENK, D66, de VVD, de SGP, het CDA en de ChristenUnie.

datum 19 juni 2018

blad 3

Artikel 99, onderdeel J

13 (Voordewind en Groothuizen) over vreemdelingenbewaring als uiterste middel

Dit amendement regelt dat expliciet in de Vreemdelingenwet 2000 wordt opgenomen, dat een vreemdeling slechts als uiterste middel in vreemdelingenbewaring kan worden gesteld. Hiermee beogen de indieners het ultimium-remediumkarakter van de vreemdelingenbewaring te benadrukken.

Aangenomen. Voor: SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD, DENK, 50PLUS, D66, de VVD, de SGP, het CDA en de ChristenUnie.

Hoofdstuk 11, Artikel 100a

14 -> **18** (Azmani en Van Toorenborg) ter vervanging van nr. 14 over het opnemen van een evaluatiebepaling

In de memorie van toelichting staat dat de rode draad van het wetsvoorstel is in te zetten op de effectieve terugkeer van vreemdelingen op een wijze die ten volle ten dienste staat aan deze doelstelling. Het is daarom van belang dat geëvalueerd wordt wat het effect van deze wet is op terugkeer en of de doelstelling van de wet daadwerkelijk wordt behaald. Kortom, of de wet de effectieve terugkeer van vreemdelingen bevordert. Dit amendement regelt dat de wet binnen vier jaar geëvalueerd dient te worden.

Met algemene stemmen aangenomen.

Verworpen, ingetrokken en/of vervallen amendementen

Diverse Artikelen

19 (Van Ojik) over het niet automatisch plaatsen van vreemdelingen in een beheersregime bij binnenkomst

Het plaatsen van vreemdelingen in een beheersregime bij binnenkomst leidt tot stress en angst bij vreemdelingen. Zij voelen zich geconfronteerd met een vijandige omgeving, wat leidt tot meer agressie en conflict. Ook medewerkers van de vreemdelingendetentie geven aan dat het in hun belang is om zoveel mogelijk stressfactoren weg te nemen bij personen in vreemdelingendetentie, omdat dit hun werk gemakkelijker maakt. Om die reden is de indiener van mening dat vreemdelingen bij binnenkomst niet automatisch in het strengere beheersregime moeten worden geplaatst. Door artikel 17 te schrappen wordt volstaan met de mogelijkheid om het beheersregime toe te passen in die gevallen dat agressie of wangedrag bij binnenkomst dit noodzakelijk maakt.

Ook de Afdeling advisering van de Raad van State acht de keuze om alle vreemdelingen bij binnenkomst eerst in het beheersregime te plaatsen niet evident, gelet op het feit dat – zoals de memorie van toelichting van het wetsvoorstel vermeldt – een relatief gering aantal vreemdelingen (5-10%) naar verwachting ongeschikt zou zijn voor het

datum 19 juni 2018

blad 4

verblijfsregime. Dit maakt de proportionaliteit van het bij binnenkomst generiek in het beheersregime plaatsen van alle vreemdelingen uiterst discutabel.

Verworpen. Voor: SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD en DENK.

Diverse artikelen

9 (Voortman) over het niet plaatsen van kinderen en hun ouders in vreemdelingendetentie

De indiener beoogt met dit amendement onmogelijk te maken dat kinderen in vreemdelingendetentie worden geplaatst. Het plaatsen van kinderen in vreemdelingendetentie heeft bewezen negatieve effecten op de (psychische) gezondheid van het kind¹. Tegelijkertijd zijn voldoende alternatieven voorhanden, zoals een meldplicht met intensieve begeleiding door DT&V aan te bieden, de borgsom en de samenwerking met NGO's op dit gebied. De indiener wijst erop dat in landen als België en Luxemburg al succesvol wordt gewerkt zonder het detineren van kinderen. Het voorhanden zijn van een afdoende beleidsalternatief gekoppeld aan de schade voor de betrokken kinderen, maakt dat er wat de indiener betreft sprake is van schending van artikel 3 van het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK), waarin wordt bepaald dat het belang van het kind bij overheidsbeleid de primaire overweging behoort te zijn, en artikel 37 IVRK waarin het ultimatum remedium beginsel is vastgelegd. Dit amendement regelt tevens dat de ouders van de kinderen die het betreft niet in vreemdelingendetentie worden geplaatst. Hiermee wordt voorkomen dat kinderen van hun ouders of verzorgers worden gescheiden. Dit zou strijdigheid opleveren met artikel 9 IVRK.

Verworpen. Voor: SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD en DENK.

Artikel 4

20 (Van Ojik) over een zware voorhangbepaling

Met dit amendement wordt een zware voorhangprocedure ingevoegd voor de bepaling dat de regering bij Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) nadere regels op kan stellen betreffende het beheer van een inrichting. Hiermee worden beide kamers der Staten-Generaal in staat gesteld zich een oordeel te vormen over deze nadere regels.

De indiener is van mening dat deze voorhangprocedure van belang is omdat regels betreffende het beheer van een instelling voor vreemdelingendetentie aan fundamentele grondrechten van burgers raken. Middels vreemdelingendetentie worden fundamentele grondrechten immers, zij het doorgaans terecht, opzij gezet. Dit maakt het noodzakelijk dat de Staten-Generaal bij de opstelling van deze regels wordt betrokken om democratische legitimatie te garanderen.

Ook de Afdeling advisering van de Raad van State heeft opgemerkt dat regels die raken aan de hoofdlijnen van het wetsvoorstel, in beginsel opgenomen dienen te worden in de wet zelf, in lijn met Aanwijzing 2.19 van de Aanwijzingen voor regelgeving. Nu de regering hier niet voor gekozen heeft, is de indiener van mening dat dergelijke regels alsnog via een voorhangprocedure aan de volksvertegenwoordiging dienen te worden voorgelegd.

Verworpen. Voor: SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD, DENK, 50PLUS en de SGP.

datum 19 juni 2018

blad 5

Diverse Artikelen

8 (Voortman) over het verbieden van handmatige visitatie van het lichaam

Met dit amendement beoogt de indiener handmatige visitatie van het lichaam te verbieden. Handmatige controle van het lichaam is een vernederende en traumatiserende ervaring, juist voor mensen die oorlog en geweld ontvlucht zijn. Artikel 47 bevat verscheidene situaties waarin echter wel op handmatige wijze gevisiteerd mag worden. De indiener is van mening dat de regering onvoldoende heeft aangetoond dat het voortbestaan van deze bevoegdheid in de voorkomende gevallen noodzakelijk is, nu voldoende adequate alternatieven, zoals röntgenscans, voorhanden zijn. Handmatige visitatie is in beginsel in strijd met de grondrechten. Om een geldige inbreuk te maken op de onaantastbaarheid van het lichaam, vastgelegd in artikel 11 van de Grondwet, en het verbod op een vernederende behandeling, vastgelegd in artikel 3 van het Europees Verdrag inzake de Rechten van de Mens (EVRM), moet worden voldaan aan proportionaliteit en subsidiariteit. De indiener is van mening dat de regering de proportionaliteit en subsidiariteit niet voldoende heeft aangetoond, nu alternatieven beschikbaar zijn die een minder zware druk leggen op deze grondrechten. Indien handmatige visitatie op kinderen wordt toegepast ontstaat bovendien strijdigheid met het Internationaal Verdrag Inzake de Rechten van het Kind (IVRK).

Verworpen. Voor: SP, GroenLinks, de PvdD en DENK.

Artikel 40

22 (Van Ojik) over het niet in een isoleercel plaatsen van minderjarigen

Met dit amendement wordt geregeld dat minderjarigen niet in een isoleercel worden geplaatst. De plaatsing in isoleercellen van in detentie verblijvende vreemdelingen is schadelijk en brengt ernstige gezondheidsrisico's met zich mee. Veel voorkomende schadelijke effecten zijn suïcidale gedachten en gedragingen, emotionele instorting, chronische depressie, onbeheersbare woede, hallucinatie en een hoge bloeddruk.¹ Kinderen vormen een kwetsbare groep waar de overheid een verzwaarde zorgplicht voor heeft. Op grond van artikel 3 van het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind dienen de belangen van het kind bij bestuurlijke beslissingen die kinderen aangaan bovendien de eerste overweging te zijn. Wat de indiener betreft is dit niet te rijmen met het plaatsen van kinderen in isolatiecellen. Dit is evident nooit in het belang van een kind, en de regering heeft voorts geen argumenten aangedragen welke zwaarwegende andere belangen zouden nopen tot het plaatsen van kinderen in een isolatiecel. Het amendement is dusdanig vormgegeven dat de artikelen waarin de bevoegdheid tot plaatsing in afzondering of strafisolatie is geregeld, worden geplaatst onder artikel 40 lid 2 in plaats van onder artikel 40 lid 1, waardoor deze bevoegdheden niet kunnen worden uitgeoefend jegens minderjarigen die de leeftijd van achttien jaar nog niet hebben bereikt, in plaats van enkel minderjarigen die de leeftijd van twaalf jaar nog niet hebben bereikt. Het amendement is tevens in lijn met het regeringsbeleid. In zijn actieprogramma Zorg voor de Jeugd van 28 maart 2018 kondigt de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport immers het voornemen aan om de wettelijke bepaling te schrappen die het plaatsen van kinderen in isolatiecellen binnen de gesloten jeugdzorg mogelijk maakt. "Separatie is

datum 19 juni 2018

blad 6

een ingrijpende maatregel die kinderen kunnen ervaren als een strafmaatregel met het risico op een traumatische ervaring”, zo schrijft de minister.

Zie rapport “Isolatie in vreemdelingendetentie” van Amnesty International, Dokters van de Wereld en Stichting LOS, 3 maart 2015.

Verworpen. Voor: SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD, DENK en 50PLUS.

Artikelen 50, 62, 64 en 65

21 (Van Ojik) over isolatie alleen i.v.m. handhaving van orde en veiligheid

Met dit amendement wordt geregeld dat plaatsing in een isoleercel slechts gebeurt om redenen van handhaving van de orde en veiligheid. Het plaatsen van een vreemdeling in afzondering in het belang van de orde en de veiligheid is reeds een bevoegdheid die toekomt aan de directeur van een faciliteit voor vreemdelingendetentie op basis van artikel 50 van het wetsvoorstel. Het plaatsen van vreemdelingen in een isoleercel als straf voor reeds gepasseerde feiten die onverenigbaar zijn met de orde of de veiligheid, is in de opvatting van de indiener disproportioneel in de kader van de aard en het doel van vreemdelingendetentie.

Het doel van onderhavig wetsvoorstel is om een scherpe scheidslijn aan te brengen tussen penitentiair recht enerzijds en vreemdelingendetentie anderzijds, zodat het doel van inbewaringstelling bij vreemdelingendetentie, namelijk het beschikbaar houden voor uitzetting, duidelijker voorop wordt gesteld.

De indiener is van mening dat strafopsluiting in een isoleercel haaks staat op het bestuursrechtelijke regime voor vreemdelingendetentie dat met onderhavige wet wordt gecreëerd, waarin juist geen sprake zou moeten zijn van een sanctionerend karakter. De indiener wijst er tevens op dat het plaatsen in een isolatiecel traumatiserend kan werken op vreemdelingen, die vaak in hun tocht naar Nederland of in hun land van herkomst al verschrikkelijke gebeurtenissen hebben meegemaakt die hen in een kwetsbare psychische positie hebben gebracht. De plaatsing in isoleercellen van in detentie verblijvende vreemdelingen is schadelijk en brengt ernstige gezondheidsrisico's met zich mee. Veel voorkomende schadelijke effecten zijn suïcidale gedachten en gedragingen, emotionele instorting, chronische depressie, onbeheersbare woede, hallucinatie en een hoge bloeddruk.¹

Zie rapport “Isolatie in vreemdelingendetentie” van Amnesty International, Dokters van de Wereld en Stichting LOS, 3 maart 2015.

verworpen. Voor: SP, GroenLinks, de PvdD en DENK.

Moties

23 (Fritsma) over alle illegale vreemdelingen vastzetten

Verworpen. Voor: PVV en FvD.

24 (Fritsma) over een opt-out op het gebied van immigratie en asiel

Verworpen. Voor: PVV en FvD.

datum 19 juni 2018

blad 7

25 (Jasper van Dijk c.s.) over gezinnen met kinderen op humane wijze meenemen
Verworpen. Voor: SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD, DENK, 50PLUS en de SGP.

26 (Van Ojik) over een deugdelijke motivatie van besluiten
Verworpen. Voor: SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD en DENK.

27 (Van Ojik) over een aparte afdeling in het beheersregime
Ingetrokken.